

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-2

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Stříbrný prsten s kuželovitým butonem zdobený granulací, 9. století. Mikulčice, 3. kostel, hrob 454 (obr. 12, str. 41).
Cover Photography	The silver ring with conical button decorated with granulation, 9 th century. Mikulčice, 3 rd church, grave no. 454 (fig. 12, pg. no. 41).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

LOUČANY (K. Ú. LOUČANY NA HANÉ, OKR. OLMOUC)

Novostavba RD pana Moučky, intravilán obce, parc. č. 720. Středověk, novověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

Dne 26. srpna 2016 proběhl drobný záchranný archeologický výzkum při akci „Novostavba RD pana Moučky na parc. č. 720, k. ú. Loučany na Hané, okr. Olomouc“ (ZM ČR 1:10 000, list 24-22-17, 147:369, 150:370, 149:368, 147:368). Na ploše vzniklé planýrkou již dříve stržených hospodářských budov základové pasy protnul tři sídlištní objekty obsahující jen velmi sporadický keramický materiál vrcholného středověku; tyto byly místy překryty relikty vrstvy s keramikou průběhu 16. století.

Pavel Fojtík

Resumé

Loučany (Kat. Loučany na Hané, Bez. Olomouc), Intravilan der Gemeinde, Parz. Nr. 720. Mittelalter, Neuzeit. Dorf. Rettungsgrabung.

LUTÍN (OKR. OLMOUC)

Intravilán – U Kapličky. Vrcholný středověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

V červnu roku 2016 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc záchranný archeologický výzkum na akci „Lutín – dostavba parkovacích zářívů v lokalitě U Kapličky“. Archeologické objekty se nacházely ve 2 m širokém pásu podél silnice a dvou vjezdů k rodinným domům, před domy č. p. 21, 22, 23 a 24 (obr. 29). Archeologický výzkum zde zachytil 6 sídlištních jam, převážně zásobního charakteru, datovaných do 14. století. Ze zásypů byla vyzvednuta keramika typická pro toto období, mazanice, zvířecí kosti a několik železných artefaktů.

Lokalita se nachází na návsi u kaple Nanebevzetí Panny Marie, v místech, kde pravděpodobně stávala původní středověká ves zmiňovaná v písemných pramenech již v roce 1234.

Vendula Vránová

Resumé

Lutín (Olomouc district). High Middle Ages. Settlement. Rescue excavation. During a rescue archaeological research in the centre of Lutín six settlement features were excavated. The features are dated back to the High Middle Ages (14th century).

Obr. 29. Lutín, U Kapličky. Pohled na místo výzkumu.

Fig. 29. Lutín, U Kapličky. A view of the archaeological excavations.

LYSICE (OKR. BLANSKO)

Horní náměstí, parc. č. 3502/12. Středověk, novověk. Městys. Záchranný výzkum.

V květnu až červenci roku 2016 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v jižním úseku Horního náměstí v souvislosti s rekonstrukcí zpevněných ploch. Na většině dotčeného prostoru byly zaznamenány jen novověké navážky s materiálem rámcově datovatelným do rozmezí 17. až 19. století. Narušení významnějších archeologických situací bylo zaznamenáno na dvou místech na parcele č. 3502/12, a to jednak v úrovni pláně před vjezdem do garáže na jihovýchodní straně domu č. p. 33, jednak v hlubším výkopu vzniklém při lokálním odtěžování nevhodné podkladní zeminy v ohybu obslužné místní komunikace před domem č. p. 32. Přesná poloha těchto míst je na ZM ČR 1:10 000 list 24-14-14 určena body o souřadnicích 19:171 a 20:174 mm od Z:J s. č.

Před vjezdem do garáže na jihovýchodní straně domu č. p. 33 byla do výše zmíněných navážek zahloubena novověká jáma na vápno. Obdobné stáří lze přisoudit také dřevěnému odtokovému žlabu, který byl částečně odkryt ve výkopu vzniklém při lokálním odtěžování nevhodné podkladní zeminy v ohybu obslužné místní komunikace před domem č. p. 32. V tomto výkopu však bylo také zachyceno prostorově omezené souvrství z 15. až 16. století, které nejspíše představuje pozůstatek postupného zasypávání mělké občasně svodnice, navazující na tzv. „Kačírkovu zmlou“. Tato nejstarší výzkumem doložená aktivita (pomineme-li osamocený vrcholně středověký střep tvořící intruzi ve výše zmíněných novověkých navážkách) by časově korespondovala s historickou představou o přibližné době zformování tohoto veřejného prostranství (Kuča 1998, 735–738).

Michal Přichystal

Literatura

Kuča, K. 1998: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. III. díl. Kolín-Míro.* Praha: Libri.

Resumé

Lysice (Bez. Blansko), Platz Horní, Parz. Nr. 3502/12. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. HORÁKOV, OKR. BRNO-VENKOV)

„Podolská“, Horákovský les. Novověk. Vápenice. Záchraný výzkum.

Úprava lesní cesty „Podolské“ se dotkla nejen její hlavní trasy, ale také výrobně-exploatačního areálu položeného severozápadně od bývalého vápencového lomu Panská skála. Terénní zářez pro budoucí asfaltovou komunikaci obnažil profil vedený obvodovým odvalem zaniklé vápenice. Během vzorkování archeologických kontextů byly nalezeny zlomky pálených cihel a karbonských pískovců, které svědčí o pravděpodobné stabilní zděné konstrukci centrálního pyrotechnologického zařízení. V okolí plamenné pece byla lokalizována ještě jedna další podobná pec s minimálně dvěma milířovacími jámami pravoúhlého tvaru. Mincovní nález datuje areál nejpozději do 1. poloviny 19. století.

Petr Kos

Resumé

Mokrý-Horákov (k. ú. Horákov, Bez. Brno-venkov), „Podolská“, Horákovský les. Neuzeit. Kalkofen. Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ PÍSEK (OKR. HODONÍN)

„Podluží“. Středověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace výzkumu: v souřadnicovém systému S-JTSK je určeno bodem Y = 547022,21; X = 1187128,23.

V roce 2016 zde byla záchraným archeologickým výzkumem, který navázal na záchranou akci z roku 2014, prozkoumána další část polykulturního sídliště (viz oddíly Neolit a Doba bronzová v tomto čísle). Prostor výzkumu se nachází v těsné blízkosti pískovny, kde byly v 70. letech prováděny záchrané výzkumy a mimo jiné odtud pochází i nález dvou mamutích klů a keramický depot velatické kultury.

V roce 2016 zde bylo prozkoumáno celkem 25 do podloží zahloubených archeologických objektů. Středověké nálezy pak jsou patrně nejvýraznější a nejdůležitější objev, který se podařilo výzkumem učinit. Odkryta byla část osady, která se v prostoru těžby vyskytovala v době středohradištní. Odkryty byly celkem tři zemnice, tři zásobní jámy a dalších pět sídlištních objektů. U dvou chat se podařilo zdokumentovat i zbytky otopného zařízení v podobě destrukce kamenů (pískovec, slepenec?) nesoucích stopy žáru.

Z výplní všech prozkoumaných objektů pak byla získána kolekce keramických střepů, soubor zvířecích kostí a některé další předměty: zlomky bronzu, železa, mazanice, kostěné předměty a za zmínku stojí i nález běhounu mlýnského kamene uloženého v jednom z objektů.

Marek Lečbych

Resumé

Moravský Písek (Hodonín Dist.), „Podluží“. A Middle Ages settlement was detected thanks to a rescue excavation in 2016. Eleven settlement features were excavated.

MORKOVICE-SLÍŽANY (K. Ú. MORKOVICE, OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán, parc. č. 2, 3. Novověk, středověk. Zámek. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1:10 000, list 24-42-19, v ploše mezi body 75/201-72/200-74/196-77/197 mm od Z/J s. č.

Během záchraného archeologického výzkumu bylo dokumentováno několik stavebních a stratigrafických situací (obr. 30). Stavební prvky byly sledovány na vnějším obvodu zámku, kde probíhaly výkopy související se sanací vlhkého zdiva. V rámci této skupiny situací byly dokumentovány zazděné klenby, absence základového zdiva, sekundárně použité starší stavební prvky, zbytky omítek, zazděné otvory, spáry po přístavbách, stávající zdivo, rozšíření původního zdiva a pozůstatky zdiv objevených ve dnech výkopů. Celý prostor v okolí zámku byl tvořen vrstvami navážek, které souvisely se stavebním vývojem ve sledovaném prostoru. Zvrstvení bylo dokumentováno pouze ve dvou případech a to ve výkopech u severního křídla zámku v prostoru s absencí zdiva a dále ve výkopu u severozápadního rohu jižního křídla zámku. V průběhu výzkumu byl získán soubor převážně novověkých artefaktů. Mimo ně bylo objeveno také několik zlomků vrcholné středověké keramiky, které se nacházely v sekundární poloze. Získané archeologické artefakty dokládají historicky známé aktivity v tomto prostoru v průběhu